

nr. 4 AUGUST 2019 85. ÅRGANG

ORGANIST

bladet

NORDISK KIRKEMUSIKSYMPOSIUM 1933-92

DEBAT – HVORDAN BØR VI FORHOLDE
OS TIL DEN KIRKEMUSIKALSKE TRADITION?

NIELS VIGGO BENTZON – 100 ÅR

DOKS

DANSK ORGANIST OG KANTOR SAMFUND

Dansk Organist og Kantor Samfund DOKS

Vesterbrogade 57, 1. th. - DK-1620 København V
Tlf. 33 79 16 85 (tr. 10-13)
doks@doks.dk - www.doks.dk
Sekretariatsleder: **Bjørn Arberg**
Mobil 21 47 04 30 (træffes ikke fredag)
Sekretær: **Lene Arberg**

Bestyrelse DOKS

Karin Schmidt Andersen formand
Hendriksholm Kirke
Vesterbrogade 57, 1. th. DK-1620 København V
ksa@doks.dk
Tlf. 21 28 00 72

Poul Skjølstrup Larsen næstformand
Løgumkloster Kirke
skjoelstrup@doks.dk
Tlf. 40 68 21 44

Philip Schmidt-Madsen kasserer
Sct. Matthæus Kirke
phsc@vesterbrosogn.dk
Tlf. 30 33 89 70

Bente Hogrefe Nielsen
Sjællands Kirkemusikskole
bente.hogrefe@mail.dk
Tlf. 29 67 13 01 - 46 96 46 92

Klaus Viggo Jensen
Ringkøbing Kirke
kuj@youmail.dk
Tlf. 48 41 46 71 - 20 32 43 40

Peter Bjerregaard
Godthåbskirken
pbm@godthaabskirken.dk
Tlf. 26 36 87 61

Christina Beltoft Mortensen
Nørre Tranders Kirke
beltoftchristina@gmail.com
Tlf. 98 14 91 73 - 61 71 91 73

Akademikernes A-kasse

Vester Farimagsgade 13 - 1606 København V
Tlf. 33 95 03 95 - www.aka.dk

Organistbladet DOKS

Mikael Garnæs ansvarshavende redaktør
Tysk-fransk reformert Kirke
organistbladet@doks.dk - Tlf. 41 26 63 31
Abonnement: årligt kr. 600
Annoncer sendes til annoncer@doks.dk
Annoncepriser: Kontakt redaktør eller www.doks.dk
Deadline for redaktionelt stof til næste nummer: 1. september.
Deadline for annonce-materiale: 1. september.
Grafisk arbejde: spotON og RiisGraphics
Tryk: Litotryk A/S
Forsidegrafik: Helle Riis

INTROITUS Af Mikael Garnæs

Debat - hvordan bør vi forholde os til den kirkemusikalske tradition?

Den kirkemusikalske tradition – de uendeligt mange overleverede værker, vores syn på dem og måden vi spiller og synger dem på – er noget vi beskæftiger os med dagligt. Kirkemusikere viderefører nærmest pr. definition en tradition. Ind imellem kan det dog være godt at stoppe op et øjeblik og reflektere lidt over, hvad vi egentlig forstår ved begreberne og hvad vi stiller op med dem.

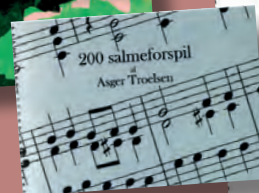
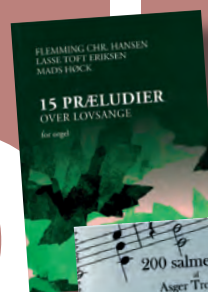
Derfor har Organistbladet bedt Mikkel Andreassen og Ulrik Spang-Hanssen, ledere af de kirkemusikalske uddannelser på hhv. Syddansk Musikkonservatorium og Det Jyske Musikkonservatorium, Mikkel Andreassen desuden komponist, om at give hver deres bud på, hvordan vi bør forholde os til den kirkemusikalske tradition. Det er der kommet to ganske forskellige svar på, som kan læses i et dobbeltopslag på side 8 og 9.

Tradition er en berigende samtale mellem fortid og nutid, siger Mikkel Andreassen. Han ser traditionen som en fortælling om højdepunkterne i det skabende menneskes historie, og lægger vægt på, at det kun er de værker der har høj kvalitet, der er overlevelsedygtige. Alt er ikke lige godt, og der skal bestandig træffes valg. At være i forbindelse med traditionen handler om at være modtagelig og ansvarlig overfor de umistelige værdier som allerede er skabt, og samtidig forstå nødvendigheden af at formulere noget nyt og vedkommende. Som han skarpt formulerer det: Det er bruddet med traditionen der sikrer dens beståen.

Ulrik Spang-Hanssen lægger vægt på, at traditionen i modsætning til begreberne "skik", "vane" og "praksis" er et begreb der rummer modsætninger i sig. Den er under løbende forandring, men bibeholder alligevel noget genkendeligt. En tradition ikke blot kan, men skal rumme forskelligheder, for at blive ved med at være levende. Med dette dynamiske traditionsbegreb kommer Ulrik Spang-Hanssen frem til, at det kendetegnende for en tradition er, at den er fællesskabsdannende, og det må være lakmusprøven for udviklingen af vore kirkemusikalske traditioner.

Med deres to korte oplæg ønsker debattørerne at give bolden op til videre diskussioner, og det må man håbe sker, for det er et emne der rammer ned i selve kernen af vores arbejdsfelt.

IND- HOLD

4-7
NORDISK
KIRKEMUSIKSYMPOSIUM 2020
OM DE NORDISKE
KIRKEMUSIKMØDER
1933 - 1992

18
NYE STUDERENDE
VI STARTER PÅ KONSERVATORIET
TIL EFTERÅRET

12-13
REGISTERTAVLEN

16
NYE PUBLIKATIONER

20
FORMANDEN
HAR ORDET
INDEN FOR ARMSLÆNGDE

10
MUSIK TIL GUDSTJENESTEN
12. SØNDAG
EFTER TRINITATIS,
1. TEKSTRÆKKE

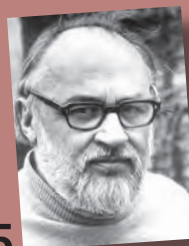
22-23
KALENDER

11
KLUMME
DEN FÆLLES
SALMESÅNG
FYLDER ÅR

8-9
DIALOG OM TRADITION
I KIRKEMUSIK

14-15
AT GÅ RUNDT
OM BENTZON

24
DOKS'EN UD AF BOKSEN
JONAS HUNT
NØRGÅRD

Nordisk Kirkemusiksymposium 2020

Det 22. nordiske kirkemusiksymposium finder sted 10.-13. september 2020 i Helsingfors. Det vil omfatte omkring 60 arrangementer, med stor bredde, men med tyngdepunktet på ny finsk kirkemusik.

Hvert enkelt af de 5 nordiske lande sender et kor og en orgelsolist, der skal repræsentere landet ved en nationalkoncert i Domkirken og deltage i den afsluttende festgudstjeneste. Roskilde Domkirkes Pigechor og Morten Ladehoff er Danmarks repræsentanter.

Roskilde Domkirkes Pigechor har eksisteret siden 1996 som en del af Domsognets børne- og ungearbejde. Piger i alderen 9-22 år udgør tilsammen koret, der er delt i et børnekor, et juniorkor og et pigechor. Sangpædagog og korleder er Christa Brix Hauser.

Morten Ladehoff er organist i Skive Kirke. Han er uddannet både som organist og komponist, har vundet priser ved komponist- og orgelkonkurrencer og underviser på Det Jyske Musikkonservatorium.

Ved afslutningsgudstjenesten er det skik, at en afslutningsværket skrives af en komponist fra det land, der overtager formandsposten i Nordisk Kirkemusikråd og arrangerer det følgende kirkemusiksymposium. I 2024 er Danmark arrangør af symposiet, og Merete Kuhlmann skriver Exitus-satsen.

www.nks2020.fi

facebook.com/nordisktkyrkomusiksymposium@nks2020

Af Hans Christian Magaard

Om de nordiske kirkemusikmøder 1933 - 1992

I to artikler tager Hans Christian Magaard læserne med på rundrejse på nordiske kirkemusikeres fælles møde- og inspirationsplatform og giver en kort oversigt over kirkemusikmødernes historie, deres emner og indhold. Mødernes mere end 85-årige historie beretter om faglige impulser, og dokumenterer venskabsbånd mellem nordiske fagkolleger.

FØRSTE RUNDE:
Stockholm (1933) – Helsingfors (1936) – København (1939) – Oslo (1949) – Reykjavik (1952)

Møderækken indledtes i **Stockholm** i **1933**. Mere end 400 deltog, hvoraf størstedelen var fra Sverige. Også **pæstere** fra

de nordiske lande deltog. Alle vurderede, at det kirkemusikalske udbytte var stort. Programmets tyngdepunkter var højmesser, koncerter og foredrag med efterfølgende debat. Ikke mindre end fem højmesser fandt sted: en dansk, en norsk, en svensk, en finsk og en finlandssvensk. Fællestrækkene i liturgisk tradition og gudstjenesteform fremstod klart. Forskellene gav anledning til "eftertanke og gensidig inspiration". Den orgelmusik, som blev præsenteret, viste ikke tegn på større fornyelse, hvorimod interessen for orglets anvendelse i gudstjenesten blev genstand for livlig debat, et emne som i dag er mere aktuelt end nogensinde. Efter det suverænt gennemførte arrangement i Göteborg 1996 beklagede mange organister, at orgelmusikken, især den liturgiske,

ved denne lejlighed var blevet tilsidesat. I konsekvens heraf dukkede emnet atter op ved det efterfølgende Nordisk Kirkemusik Symposium i Helsingfors, Jubileum 2000, i form af et seminar med emnet Orglets liturgiske funktion. Ved Nordisk Kirkemusik Symposium i Aarhus 2004 videreførtes emnekredsen i form af seminarer med gennemgang af orgelrepertoire til liturgisk brug fra de fem deltagende lande.

Da planen om, at det følgende kirkemusikermøde skulle finde sted i København, ikke kunne realiseres, blev arrangementet henlagt til Helsingfors, hvor det afholdtes i 1936. Som arrangør af det 2. Nordiske Kirkemusikermøde stod de to finske, organistfaglige organisationer, præsterne

N. O. Raasted

Finn Videro

Emilius Ferdinand Caspar Bangert

i Helsingfors-menighederne og Finlands svenske kirkesangsbevægelse. Ca. 200 deltog, heraf 150 fra Finland. Islands manglende repræsentation omtales lakonisk i programbogen: "den store afstand umuliggjorde repræsentation herfra". Derfor var glæden desto større over Estlands interesse for arrangementet, idet man sendte tre repræsentanter til mødet. Om kirkemusikermødets faglige indhold vidner en 260 sider stor programbog. Højtidelighed var i højsædet, og de deltagende landes nationalsange blev afsunget ved åbningsceremonien i Ridarhuset. Præsidenten, Pehr Evind Svinhufvud, kastede glans over arrangementet, og regeringen fremførte hilsener. I Helsingfors-mødets programbog findes en artikel af domorganist i Tallinn, Joh. Hiob, om den estiske kirkemusiks udvikling under landets selvstændighed (1918-1939). Artiklen afspejler tro på fremtiden og munder ud i forhåbning om, at Estlands evangelisk-lutherske kirke i løbet af få år vil få en fornyet liturgi med originalmusik. Som bekendt knustes forhåbningerne nogle år senere på tragisk vis. Kontakten til Estland blev afbrudt, og udviklingen tog en helt anden retning end planlagt.

Ved Kirkemusikermødet i **Helsingfors i 1936** opførtes værker af følgende danske komponister: D. Buxtehude, Kai Senstius, N. O. Raasted, Carl Nielsen, Otto Sandberg Nielsen og Svend-Ove Møller.

Inden 2. Verdenskrig brød ud, nåede man i **1939** at gennemføre endnu et kirkemu-

sikermøde, i **København**. Konceptet var det samme som tidligere. Denne gang var Island repræsenteret, og der blev afholdt en islandsk-færøsk-dansk koncert. Som et kuriosum nævnes, at Finland stod for to koncerter, en finsk og en finlandssvensk. Ved førstnævnte medvirkede Københavns Koncertforenings orkester i Sulho Rantas værk "Psalm 84". Ved den finlandssvenske koncert fremførtes korværkerne af Københavns Motetkor under ledelse af Harry Enig. Det righoldige udbud af gudstjenester omfattede en vespergudstjeneste i Christiansborg Slotskirke, overvejende på finsk!

Følgende danske kor og ensembler medvirkede: Københavns Domkirkes Kor, Odense Madrigalkor under ledelse af Kai Senstius, Københavns Drengekor og Unge Tonekunstneres Orkester under ledelse af Mogens Wöldike samt Dansk Mensural-Cantori under ledelse af Julius Foss. Desuden: Domorganist N. O. Raasted, koncertsangerinde Elsa Sigfuss, organisterne Emilius Bangert, Bernhard Christensen, Erich Petersen, Finn Videro og Jens Laumann. Der blev opført dansk musik af N. O. Raasted, Svend-Ove Møller, Anker Rasmussen, J. L. Emborg, Emilius Bangert, D. Buxtehude, Mogens Pederson, og Knud Jeppesen. Biskop C. I. Scharling holdt foredrag om "Kirkemusikeren og Kirkens Gudstjeneste" og organist O. E. Thuner om "Liturgisk Orgelspil".

Krigsudbruddet i efteråret 1939 satte et foreløbigt punktum for videreførelsen af de nordiske kirkemusikermøder. At de nord-

ske kontakter havde slået rod, bekræftes af nødråb om hjælp til finske kirkemusikere, som via danske og svenske broderorganisationer førte til en betydelig indsamlingsvirksomhed under ledelse af Emilius Bangert, respektive David Åhlén. Disse to blev de første udlændinge, der udnævntes til æresmedlemmer af Finlands Kantor-Organist Förbund. Endnu i 1946 sendte svenske kirkemusikere pakker med tøj, som fordeltes til 16 finske kantor-familier, som på grund af vanskelige økonomiske forhold eller fredsvilkårene var blevet tvunget fra deres hjem. Sådanne hændelser styrkede yderligere båndene og fællesskabsfølelsen mellem de nordiske kirkemusikere.

Efter en pause på ti år kunne det organiserede samarbejde videreføres. Norge, som skulle have stået for arrangementet i 1942, umuliggjort af krig og okkupation af værtslandet, indbød til det 4. Nordiske Kirkemusikermøde i **Oslo** i juni **1949**. I dette arrangement deltog Færøerne for første gang. I store træk fulgte programmet den tidligere afstukne kurs, bortset fra ét punkt: ved et møde i København i efteråret 1945 mellem de nordiske kirkemusikledere blev besluttet for fremtiden ikke at gennemføre de nationale gudstjenester. På norsk initiativ blev de erstattet af fremførelse af kor- og orkesterværker, med den hensigt at give et fyldigere indtryk af kirkemusikken, således som den manifesterede sig i de nordiske lande i årene efter 2. verdenskrig. Der blev opført danske værker af bl.a. Knud Jeppesen.

Københavns Drengekor, dirigent Niels Møller 1954

Fra Finland medvirkede bl.a. Chorus Cantorum Finlandiae under ledelse af Ossi Elokas. Koret vakte så stor opmærksomhed, at dets præstationer blev lovprist i en norsk tale ved åbningen af det 7. Nordiske Kirkemusikermøde i Helsingfors den 1. juni 1957, hvor Arild Sandvold sagde: "Vi mindes med særlig glæde det stærke finske indslag i det 4. Nordiske kirkemusikermøde hos os i 1949. Ikke mindst det 50 personers store elitekor, bestående af kantorer fra hele landet – betegnende for Finland - noget lignende kunne næppe tænkes i andre nordiske lande."

Ved Kirkemusikermødet i Oslo 1949 medvirkede fra Danmark: Københavns Kammerkor under ledelse af Arne Bertelsen, koncertsangerinde Meta Stavvad samt organisterne Finn Vidarø og Georg Fjelrad. Der opførtes værker af følgende danske komponister: Finn Vidarø, Leif Kayser, E. Bangert, J. L. Emborg, Knud Jeppesen, B. Lewkovitch, N. O. Raasted, Leif Thybo, Finn Vidarø, Svend-Ove Møller og Kai Senstius.

Det 5. Nordiske Kirkemusikermøde, som afvikledes i **Reykjavik i 1952**, afsluttede mødeseriens første runde.

Fra Danmark medvirkede organisterne Finn Vidarø og Søren Sørensen. Der blev opført dansk musik af Finn Vidarø, Svend-Ove Møller, Emilius Bangert, Bernhard Lewkovitch, Ejvin Andersen, Bernhard Christensen, Thomas Laub, Poul Schierbeck, N. O. Raasted og Knud Jeppesen. Dansk kormusik blev fremført af Reykjavik Domkirkes Kor under ledelse af Páll Isólfson.

ANDEN RUNDE: Stockholm (1955) – Helsingfors (1957) – København (1961) – Oslo (1965) – Reykjavik (1970)

Anden runde indledtes i **Stockholm i 1955**.

Ved denne lejlighed opførtes værker af følgende danske komponister: Emilius Bangert, Knud Jeppesen, Bernhard Lewkovitch, Jan Maegaard, Tage Højby Nielsen, N. O. Raasted og Frans Syberg.

Finlands ønske om at arrangere det 7. Nordiske Kirkemusikermøde blot to år senere, i **Helsingfors i 1957**, hænger sammen med ønsket om at kombinere arrangementet med det finske organistforbunds, Suomen Kanttori-urkuriilitto, 50 års jubilæum. Ved dette møde blev på initiativ af værtslandet stillet forslag om dannelse af et Nordisk Kirkemusikråd. Forbilledet: **Nordisk Komponistråd**. Kirkemusikrådet skulle primært varetage forberedelserne af de nordiske kirkemusikermøder, og skulle med tiden pålægges andre vigtige opgaver og være forbindelsesled mellem de nordiske kirkemusiker-organisationer. Statutterne forblev uændrede frem til 1995, hvor de på svensk initiativ blev ændret ved et møde i Nordisk Kirkemusikråd i Helsingfors.

Mødefrekvensen, som oprindelig var sat til treårsperioder, blev mere uregelmæssig i den anden runde.

Ved kirkemusikermødet i 1957 medvirkede fra Danmark organist Georg Fjelrad. Der blev opført dansk musik af Peter Thomsen, Emilius Bangert, P. S. Rung-Keller, Knud Jeppesen,

Svend-Ove Møller, Leif Kayser, Bernhard Lewkovitch og Vagn Holmboe. Dansk kormusik blev fremført af finske Chorus Sanctae Ceciliae under ledelse af Harald Andersén.

Ved kirkemusikermødet i **København i 1961** medvirkede: Københavns Drengekor under ledelse af Niels Møller og Mogens Wöldike, Unge Akademikeres Kor under ledelse af Svend-G. Asmussen, organisterne Johannes Viggo Pedersen, Asger Pedersen, Leif Thybo, Leif Kayser, Finn Vidarø, Niels Henrik Nielsen, sopranen Birthe Bentzen, barytonen Palle Kibsgaard samt slotsorganist Jens Laumann. Der opførtes musik af Carl Nielsen, Tage Højby Nielsen, Bjørn Hjelmberg, Leif Thybo, Vagn Holmboe, Leif Kayser, D. Buxtehude, B. Lewkovitch, E. Lindorff-Larsen, Carl Nielsen og Bernhard Christensen. dr.phil. Søren Sørensen holdt foredrag om "Liturgiformyelse".

I forbindelse med Det 9. Kirkemusikermøde i **Oslo 1965** besluttedes fremadrettet at ændre arrangementets titel til **kirkemusikermøde** for at betone en bredere interesse sfære. Samtidig ændredes programpolitikken. Inspireret af internationale festivaler for nutidig musik, valgte man herefter ved kirkemusikermøderne at fremføre koncertrepertoire som var blevet til siden foregående møde. Denne linie blev imidlertid mødt med kritik, hvorfor den under den tredje runde blev definitivt afskaffet med ændring af statutterne i 1995.

Ved Kirkemusikermødet i 1965 opførtes værker af følgende danske komponister: Leif Thybo, Ejnar Trærup Sark, Bernhard Christensen, Ib Nørholm, Kai Senstius og Finn Vidarø.

EKIRKEL ØDE

Også inden for gudstjenestelivet skete forandringer. I begyndelsen var tanken, at hvert land skulle gennemføre egen gudstjeneste, for på denne praktiske måde at informere nabolandenes deltagere om "eksisterende niveau og strømninger inden for den nationale gudstjenestepraksis". Denne idé fungerede mindre godt, eftersom stammen for alt gudstjenesteliv, den lokale menighed, ikke deltog. I København 1961 var disse gudstjenestemonstrationer endnu på programmet. Men siden blev de erstattet af forelæsnings og debat om liturgiske spørgsmål med udgangspunkt i nationale og internationale principper.

Ved Kirkemusikmødet i Reykjavik i 1970 medvirkede fra Danmark: Kammerkoret Camerata under ledelse af Per Enevold, organisterne Anders Riber og Leif Thybo samt vokalsolisterne Uno Ebrelius, Birthe Bentzen, Kirsten Buhl Møller, Lisbeth Schou Kristensen, Ulrik Soelberg og Per Johansen. Der opførtes musik af Ulrich Teuber, Finn Lykkebo, Ib Nørholm, Leif Thybo, Ejnar Trærup Sark, Leif Kayser og Carl Nielsen.

TREDJE RUNDE: Lund (1974) – Helsingfors (1978) – Ålborg (1982) – Oslo (1986) – Reykjavik (1992)

Antallet af tema-foredrag blev på de følgende nordiske kirkemusikmøder udvidet betydeligt. Også mængden af nyskrevet musik var bemærkelsesværdig.

Ved Kirkemusikmødet i Lund i 1974 medvirkede fra Danmark: Kammerkoret Camerata under ledelse af Per Enevold, Enghave Kirkes Kor og instrumentalister under ledelse af Ulrich Teuber, organisterne Grethe Krogh, Jesper Jørgen Jensen og Peter Langberg. Der opførtes musik af Erik Norby, Knud Høgenhaven, Per Nørgård og Erling D. Bjerno. Desuden opførtes påskenatsmessen "I denne nat" med musik af Oosterhuis og Huijbers, tilrettelagt og oversat af Ulrich Teuber.

Ved Kirkemusikmødet i Helsingfors i 1978 medvirkede fra Danmark: Dorrit Basse (so-

pran), samt organisterne Jesper Jørgen Jensen og Grethe Krogh. Der blev opført dansk musik af: Vagn Holmboe, Knud Høgenhaven, Knud-Erik Kengen, Axel Madsen, Morten Nyord, Per Nørgård og Leif Thybo. Foredrag: Birgitte Oxdam om "Kirkemusikken og kulturpolitikken", Ulrich Teuber om "Kirkemusikeren i menighedens dagligliv", Axel Madsen om "Nordisk liturgifornyelse" og Hans Chr. Maa-gaard om "Amatørens kirkemusikalske rolle".

Ved det følgende møde syntes tiden at være inde til at begrænse programudbuddet, især af økonomiske grunde. Fra dansk side påpegede man den stadigt stigende økonomiske deltagerbyrde i form af gebyrer og rejseomkostninger. I programbogen for det 13. Kirkemusikmøde i Ålborg (1982), vurderede daværende præsident for Nordisk kirkemusikråd, Ulrich Teuber, mødernes udvikling: "På ét væsentligt område har de store møder bevaret deres identitet. Tiden er løbet fra afsyngelsen af nationalsange, afsendelse af telegrafiske hilsener til værtslandets statsoverhoved og fra præsentation af konkurrerende nationale koncertprogrammer. Men mødeprogrammets uændrede struktur: gudstjenester, koncerter, foredrag og faglig drøftelse har - først som sidst - dannet en faste ramme om sammenkomsterne for nordiske kirkemusikere."

Ved Kirkemusikmødet i Ålborg medvirkede fra Danmark: Skt. Mortens Kirkes Ungdomskor, Randers, medlemmer af Aalborg Byorkester under ledelse af Alf Sjøen, Vor Frue Kirkes Kor, Ålborg, Ålborg Domkirkes Kor under ledelse af Niels Aage Bundgaard, Års Kirkes Børne- og Ungdomskor under ledelse af Anne Marie Hyldgaard, organisterne Grethe Krogh, Helge Gramstrup, Richard T. Holm, Jørgen Harritso, Niels Aage Bundgaard, Gwyn Hodgson, Jesper Jørgen Jensen, Bo Grønbech og Bent Frederiksen. Der blev opført dansk musik af Erling D. Bjerno, Ulrich Teuber, Bernhard Christensen, N. O. Raasted, P. S. Rung-Keller, Asger Pedersen, Niels La Cour, I. P. E. Hartmann og D. Buxtehude. Foredrag: Ulrich Teuber om "Kirkemusikeruddannelsen i 1980'erne" og Henrik F. Nørfelt: "Salmeværksted",

Deltagere ved kirkemusiksymposiet i Stavanger 2008

Med kirkemusikmødet i **Ålborg 1982** indledtes de nordiske kirkemusikmødernes "deroute" i denne form. Mødet i Danmark blev oplevet som en deklination sammenlignet med det forudgående møde i Helsingfors (1978). Mødet i **Oslo i 1986**, kunne ikke rette op på denne kendsgerning. Symptomatisk kom planlægningen af dette møde for sent i gang, hvilket bevirkede, at det efterfølgende kirkemusikmøde i Reykjavik måtte udskydes til 1992.

Ved Kirkemusikmødet i Oslo medvirkede fra Danmark: organisterne Grethe Krogh, Jesper Jørgen Jensen, Bent Frederiksen og Erik Haumann med musik af: Jørgen Jersild, Ib Nørholm, Per Günther, Erik Højsgaard, Henrik Colding-Jørgensen, Erik Haumann, Pelle Gudmundsen-Holmgreen og Lars Graugaard. Foredrag: Henrik Colding Jørgensen "Kirkemusikken i det moderne samfund" og Svend Prip: "Orgelbygning i dag"

Ved det 15. Kirkemusikmøde i Reykjavik i 1992 medvirkede fra Danmark: Herning Kirkes Dreng- og Mandskor under ledelse af Mads Bille, organisterne Eva Feldbæk, Grethe Krogh, Jesper Madsen, Asger Troelsen, samt Merete Hoffmann, obo, og Ingelise Suppli, sopran, med musik af Leif Thybo, Ib Nørholm, Peter Møller, Herman D. Koppel, Peter Bruun, Henrik Colding-Jørgensen, Jesper Madsen, Henrik F. Nørfelt, Ulrich Teuber og Erik Haumann.

Oktobernummeret berettes om de Nordiske Kirkemusik Symposier 1996-2016.

Hvordan bør vi forholde os til den kirkemusikalske tradition?

Af Ulrik Spang-Hanssen,
Professor ved Det Jyske
Musikkonservatorium

Denne overskrift er netop det spørgsmål, som redaktøren af dette blad har bedt Mikkel Andreassen og mig selv om at besvare. Det viser sig dog hurtigt at være en ganske vanskelig opgave, da der ikke er ét ord i denne sætning, som der ikke kan stilles spørgsmålstejn ved. De værste problemer opstår naturligvis omkring ordene 'bør', 'den', 'kirkemusikalske' og 'tradition'.

I et forsøg på at få en smule hold i disse begreber, vil jeg starte bagfra, med traditionsbegrebet. Lad os begynde med ordbogen: *Tradition: overlevering af normer, værdier, skikke og forestillinger til efterfølgende generationer*, står der. Eller efterfølgende: *(kulturbestemt) skik, vane eller praksis som er overtaget fra eller taget op igen efter tidligere generationer og gentages efter et bestemt mønster eller bestemte regler*. Disse deldefinitioner, som bestemt i en vis forstand er holdbare, er tydeligvis ikke hele sandheden.

Der er andet og mere i en tradition end 'skik, vane eller praksis', fordi det ligger implicit i disse ord, at en tradition således skulle være uforanderlig. Men det er den jo ikke, og netop derved adskiller den sig fra en vane. Siger man f.eks. "Pedersen og konen har den ubrydelige vane at gå tur med hunden hver morgen på slaget otte", så siger man også, at hvis konen en dag ikke er med, eller hvis klokken en dag bliver kvart over otte, så er lige præcis den beskrevne vane brudt og eksisterer ikke længere som sådan. En tradition derimod er noget helt andet. Tænker vi f.eks.

på vores tradition med at hente et helt nyfældet træ ind i stuen, sætte det på en fod, pynte det og lægge gaver under, så er det tydeligt, at der intet som helst uforanderligt eller ubrydeligt er på færde her. Der er sket betydelige forandringer i vores juletræsadfærd gennem de ca. 150 år, vi har kendt til traditionen her i landet. Jeg kender personlig folk, der sætter elektriske lys på! Eller ikke går rundt om det!! Eller sågar har et oppusteligt plastikjuletræ!!! Utilstødelig filisteradfærd for nogle, rimelige og nødvendige opdateringer for andre. Ikke desto mindre kan vi vel alle uden tøven skrive alle disse variationer ind i den store fælles tradition under det sammenfattende begreb 'juletræ'. Faktisk vil jeg tøvende vove den påstand, at det måske netop må være kendetegnende for en tradition, at den ikke alene kan rumme disse forskelligheder, men faktisk er afhængig af dem for at blive ved med at være levende. Ser vi nu eksempelvis på det beslægtede traditionsbegreb 'julefrokost', så associerer vi alle straks 'sild', 'flæskesteg', 'snaps' og eventuelt 'gramse på sekretæren i kopirummet'. Men forestiller vi os nu, at alle disse ingredienser var obligatoriske for at opretholde traditionen, så ville den hurtigt dø. Mange bryder sig ikke om fisk, flæskesteg og snaps udelukker hurtigt vegetarer, afholdsfolk og muslimer, og sluttelig skulle vore ægtefæller hurtigt vide at forhindre os i at gå derhen, når de fik kendskab til det med kopirummet. Sådan er det jo ikke gået – man kan sagtens servere den lækreste rødbedepostej og sellerisnitter, julefrokoster lader sig nemt afholde i

familiens skød uden nogen form for kopirumshalloj, og jeg har sågar hørt om, at man godt (omend med noget besvær) kan holde julefrokost uden alkohol. Og netop derved er julefrokosten en levende tradition, der ikke alene kan, men faktisk skal rumme variation i sig, i modsætning til f.eks. den beslægtede term 'skik'. Vi 'sætter skik' på ting, indordner dem efter et bestemt mønster, og vi siger 'skik følge eller land fly'. Spiser du ikke frikadeller, kan du ikke bo her.

Sådan forholder det sig også med det, som vi kan kalde for vores 'kirkemusikalske tradition'. Ældre kolleger, som altså er på alder med mig selv, vil give mig ret i, at den har ændret sig meget, og at den dog alligevel de fleste steder har et genkendeligt ansigt. Vi støder på lovsangsgrupper og højskolesangbøger og mange af de unge organister er – oh rædsel! – dårligt i stand til at lave et regelret fugeret forspil. Ikke desto mindre er salmesangen genkendelig, skønt alt for hurtig, og selv de fleste af de nyere salmer ligner såmænd traditionen meget godt.

Det er fint sådan. Man kan ikke erstatte julefrokosten med et maratonløb eller en hoppeborg. Så er den ikke længere en julefrokost. Men man kan godt erstatte flæskestegen med økologisk tofu og stadig være inden for begrebet. Det er nemlig kendetegnende for en tradition, at den er fællesskabsdannende, og det må være lakmusprøven for udviklingen af vore kirkemusikalske traditioner.

Tradition – samtale mellem fortid og nutid

Hvordan bør vi forholde os til den kirkemusikalske tradition?

Mange forestiller sig at det vi kalder den kirkemusikalske tradition, er resultatet af en ubrudt kæde af hændelser, bestræbelser og erkendelser, men det vi med en bred og samlende betegnelse kalder tradition, er snarere sammenfatningen af en lang række væsentlige nedslag – musik der er formuleret i særligt fortættede perioder af menneskets kreative historie. Det overleverede – traditionen – er således ikke en kontinuerlig beretning der medtager stort og småt, men en fortælling om højdepunkterne i det skabende menneskes historie. Det er heldigvis ikke al den musik der skabes der kommer til at indgå i traditionen. Det gør kun de værker der tåler det brutale slid, hvormed årtierne og århundrederne afprøver den kunstneriske frembringelse.

Tradition er altså ikke ophobning, men forædling. En proces der langsomt, men uendelig sikkert udvælger den musik der har så høj kvalitet, egnethed og styrke, at den kan modstå tidens hårde slid. Opfattelsen af traditionen er naturligvis ikke den samme i forskellige epoker og tidsaldrer. I de seneste århundreder har beskæftigelsen med tidligere tiders musik været særlig intens. At spille mange århundreders musik som en naturligt integreret del af traditionen, ville for mange af vore forgængere være ganske utænkeligt, og således er det tidsmæssige dybdeperspektiv i dag et ganske andet end det var for en kirkemusiker i tidligere århundreder. Beskæftigelsen med tidligere tiders musik står helt centralt i uddannelsen af og hermed opfattelsen

af kirkemusikere. Forståelsen af, hvad det vil sige at være en klassisk kirkemusiker, er i høj grad præget af denne opfattelse og skoling, og vi forsvarer i høj grad traditionen ved at værne om gentagelsen, opsoge genopdagelsen, og ved at etablere en opfattelse af en genfundet autenticitet. Vi søger efter det autentiske i fortiden, men glemmer for ofte, at ingen tradition kan bestå uden at den til stadighed brydes og fornyes. Det er bruddet med traditionen der sikrer dens beståen. At være i forbindelse med traditionen handler om at være modtagelig og ansvarlig overfor de umistelige værdier som allerede er skabt, og samtidig forstå nødvendigheden af at formulere noget nyt og vedkommende.

Tradition er naturligvis ikke blot mekanisk gentagelse og videregivelse. Tradition er en berigende samtale mellem fortid og nutid. Tradition er bevidst pejling i fortiden - den spejler historien i samtiden. Derfor ville det være gavnligt om vi nuancerede begrebet samtidsmusik, så det i højere grad også indbefattede den musik der viser sig at være nødvendig for os – ny eller ældre. Musik som giver os mulighed for refleksion og fordybelse. Udover den musik der udformes i samtiden, består samtidsens musik jo også i høj grad af den musik der aktualiseres i den tidsalder vi lever i.

Johann Sebastian Bachs musik blev skabt i det 18. århundrede, men er aldrig blevet spillet så meget som i det 20. århundrede, hvor eksempelvis Glenn Goulds

Af Mikkel Adreassen,
Organist ved Vor Frelser
Kirke, Esbjerg, og leder af
den kirkemusikalske
uddannelse på Syddansk
Musikkonservatorium

indspilning af Goldbergvariationerne i meget høj grad blev en del af samtiden. Et andet eksempel er hele den bølge af "tidlig musik" som blev aktualiseret og skærpet gennem opførelsespraksisbevægelsen, og som medvirkede til at renæssancens vokalmusik blev gjort nærværende og nødvendig. En opdagelse som inspirerede til nye musikformer. Udtryksformer som var meget nærmere beslægtet med renæssancens vokalmusik end senmodernismens kunstneriske frembringelser – Arvo Pärts musik er et indlysende eksempel.

Traditionens fornemmeste opgave er at give samtiden mulighed for den fordybelse og indsigt som fortidens mesterværker giver adgang til, men den kan kun videregives af mennesker der forstår at man ikke kan aktualisere fortiden uden at være nærværende i samtiden.

Kirkemusikken har sin helt særlige opgave og egenart, og dens rige og dybe tradition er en dyrebar gave og en krævende forpligtelse. Vi er dem der skal tage vare på denne dyrebare gave. Vi er dem der er forpligtede til at sikre dens fornyelse.

12. søndag efter trinitatis, 1. tekstrække

Christian Fogh Hauskov, organist og korleder ved Vor Frue Kirke Kalundborg, fortæller om sine musikvalg

Dagens evangelietekst er Effata-teksten – ”luk dig op.” Der er barnedåb med ind- og udgangsprocession ved dagens højmesse, hvilket skal tages i betragtning ved musikvalget. Præludiet er Jesper Madsens orgelkorale over ”O, havde jeg dog tusind tunger”. Den knytter an til dagens tema, er lys og bevægelig, men også afdæmpet og indbyder til refleksion og åbenhed. Vor Frue Kirke har et blandet ungdomskor, hvis niveau kan variere kraftigt i årets løb. Christian fortæller, at en stor del af forberedelsen af højmassen går ud på at finde eller skrive korsatser, som både er relevante for den pågældende søndag, som koret kan nå at lære indenfor den tid,

som er til rådighed, og som klinger godt for deres stemmer. Den aktuelle motet, Bendt Fabricius’ ”Herren har gjort alle ting vel”, er en lovsang, der citerer fra evangelieteksten, og er skrevet for to (tre) lige stemmer med orgelakkompagnement. Her vil Christian lade pigerne klare det tostemmige, og lade drengene synge det énstemmige mellemstykke. Koret synger som regel ikke under nadveren. I stedet improviserer Christian Fogh Hauskov på orglet. Denne dag vælger han DDS 330, ”Du, som ud af intet skabte” at improvisere over. Postludiet, finalesatsen fra ”Suite for Organ” (1966) af den amerikanske kom-

ponist Gerald Near, er valgt for at passe til udgangsprocessionen. Den har igen en lys, og meget energisk karakter, og et let modernistisk, men lettilgængeligt tonesprog, der passer fint sammen med Jesper Madsens ditto.

Musikvalg

Præludium: Jesper Madsen: ”O, havde jeg dog tusind tunger”

Motet: Bendt Fabricius: ”Herren har gjort alle ting vel”

Postludium: Gerald Near: Finale af ”Suite for Organ”

KONCERTFORSLAG

Margit Bavnhøj synger smukke salmer a cappella og introducerer dem på en personlig måde.

Ønsker samarbejde ved en evt. koncert med kirkens organist, som kunne medvirke med to orgelstykker samt musikledsagelse til fællessalmer.

Læs mere og lyt på tagdumithjerte.dk

Kontakt: mb@tagdumithjerte.dk · 30 22 50 22

KLUMME Af Mads Djernes, sognepræst ved Nørremarkskirken i Vejle og forhenværende organist

Den fælles salmesang fylder år

Sværges du til Brorsons inderlighed eller Hans Anker Jørgensens indignation? Holder du mest af den kirkelige romance eller reformationstidens koral? Til grund for spørgsmålene ligger den bog, der for organister er en væsentlig grund til, at vi overhovedet sidder på orgelbænken og leder sangen søndag efter bænken: *Den Danske Salmebog* – i daglig tale blot salmebogen – som er den niende autoriserede danske salmebog.

Den 10. august 1569 udgav Hans Thomissoon en salmebog med titlen *Den danske Psalmebog*, som Frederik 2. valgte at autorisere kort efter. Efter at reformationstidens salmebøger kun havde trykt melodier til enkelte af salmerne, sørgede Thomissoon for at bringe melodier (eller henviser til lånemelodier) til de 269 salmetekster. At kongen bestemte, at hver af landets omtrent 1500 kirker skulle anskaffe et eksemplar, bevirkede, at alle danskere fik et fælles salmerepertoire – og man må formode, at melodierne ganske hurtigt blev ét med deres tekster. I de senere salmebøger blev melodierne ikke trykt, hvilket bevirkede det frie melodivalg (idet koralbogen modsat salmebogen ikke er autoriseret) – en praksis, hvis grund blev lagt i romantikken, hvor komponisterne både var optaget af tidligere tiders frembringelser og beskæftiget med at nedfælde deres egen tids melodier. Sidstnævnte satte som bekendt yderligere spor i form af den laubske melodireformation, hvis diskussioner om salmelodier i dag er næsten forstummet.

Men hvorfor markere et 450-års jubilæum? Jo, for det første, fordi salmebøger er kommet til at udgøre nationalt fællesstof. Vi har som organister noget så værdifuldt som en stor mængde kendte salmer, som vi kan elske, diskutere og anvende i de mange sammenhænge, som vores hverdag byder på. Poetiske og musikalske værker af høj kvalitet, som historiens gang – og de mange salmebogs-kommissioner – har sigtet gennem tidens dørslog. Autorisationen har sikret, at enhver epoke har måttet se både tilbage og frem, når den skulle justere den fællesmængde af salmer, som stadig er en af gudstjenestens væsentligste byggesten. Mon ikke Thomissoon fornemmede det, da han udvalgte tekster og omhyggeligt forsynede dem med de melodier, som var blevet komponeret til dem, for 450 år siden? I al fald skrev han i forordet: *Guds ord er i sig selv den allerlignende musik, som giver trøst og liv midt i dødens nød og rettelig kan fryde hjerter. Men når der kommer en sød og liflig sang og melodi dertil (som også er Guds synderlige gave), da får denne sang en ny kraft og går dybere ind i hjertet, så at teksten – som er så godt som sangens sjæl – rører hjertet mere og glemmes ikke lettelig.* 46 af den tids melodier er bevaret fra den første autoriserede salmebog til den seneste.

En lige så væsentlig grund til at markere den autoriserede salmebogs 450 års-jubilæum er, at det giver os grund til at overveje, om vi også fremtidigt skal have en autoriseret salmebog. Kan det

diskuteres, om en salmes melodi behøver at være egnet til fællessang? Styrker det salmesangen, at der i øjeblikket skrives rigtig mange salmer? Vil de to salmebogstillæg, der udkom for et par år siden, være med til at styre udviklingen i retning af, at der også denne gang – som så ofte før – viser sig at gå omtrent et halvt århundrede mellem hver salmebogsautorisation?

Selv om det folkekirkelige liv i begyndelsen af det 21. århundrede kan vise sig at føre til, at færre end knap 800 salmer skal autoriseres i fremtiden, bør autorisationen – og dermed den fælles 'salmeskat' – efter min mening leve videre i en eller anden form. Thomissoons omhyggelighed med at forsyne teksterne med melodier spejles allerede i vores tids frembringelse af sangbare og slidstærke melodier, men dette arbejde kunne imidlertid godt suppleres af en livligere drøftelse af, hvad man i dag anser for velegnet som fællessang. Findes der klassiske idealer for melodiskrivning til fælles sang – og eksisterer de i givet fald stadig? Og vil de nyskrevne salmer ligefrem have gavn af, at der var flere melodier at vælge mellem? Spørgsmålene er værd at stille sig i en jubilæumstid.

ODENSE INTERNATIONALE ORGELFESTIVAL

I ugen 24.-31. oktober løber Odense internationale orgelfestival af stablen i byens kirker og koncerthuset. Ud over en række internationale solister medvirker Odense Symfoniorkester ved åbnings- og afslutningskoncerterne. Der er også en koncert med "rytmisk" orgelmusik og et arrangement for og med børn.

Festivalen er støttet af Frobeniusfonden, Augustinus Fonden, Toyota-Fonden og Odense Kommunes Musikpulje

facebook.com/OdenseInternationaleOrgelfestival

Fra Facebook: Nysted Orgelmuseum

Nysted Orgelmuseum

15. juni blev dørene åbnet for første gang i Nysted Orgelmuseum (Lolland). Det er organisterne Panna og Jacob Friis-Grigoncza der har lavet et orgelmuseum i stueetagen i deres hjem, Adelgade 30 i Nysted. Samlingen rummer en række historiske, mekaniske kirkeorgler fra 1800-1900-tallet, heraf flere fra den nedlagte orgelsamling i Sct. Andreas Kirke i København. Visionen er et interaktivt museum, en "orgel-zoo", hvor publikum både kan prøve orglerne og opleve orgelkoncerter. Der vil være morgensang hver onsdag kl. 8.30 året rundt, øverum for organiststuderende og tilbud om undervisning. Desuden vil museet lægge lokaler til kulturelle og musikalske begivenheder af forskellig art. Blandt solisterne ved de kommende koncerter er Yuzuru Hiranaka (3. august) og Kristina Vidic, sopran, Bela Hirtling, cello, og Panna Friis-Grigoncza, orgel/klaver, (10. august).

PFA-MEDLEMSMØDER

PFA inviterer DOKS' medlemmer til en temaaften om mental balance, fysisk trivsel og sunde digitale vaner. Der bliver workshops, networking og stande, der kommer hele sundhedspaletten rundt. Arrangementerne afholdes kl. 17.00 – 21.15 i følgende byer:

- 28.8. Scandic Aarhus City
- 29.8. Scandic Aalborg Øst
- 3.9. Scandic Sønderborg
- 4.9. Scandic Odense
- 5.9. Scandic Sydhavnen

Se invitationen her:

www.tilmeld.dk/SundhedogPFA

PFA

Mere til dig

Christian Præstholt modtager Mette Madsens legat

Organist ved Sct. Mortens Kirke i Randers Christian Præstholt har ved en sammenkomst i Kirkeministeriet modtaget en portion af nu afdøde tidligere kirkeminister Mette Madsens Legat. Portionen er på 75.000 kroner. En tilsvarende portion blev givet til salmedigteren Holger Lissner. Det er første gang, der deles ud fra legatet fra kirkeminister Mette Madsens Fond. Den er stiftet i 2017 efter testamente fra Mette Madsen (V). Hun levede fra 1924 til 2015 og var i sin politiske karriere kirkeminister i årene 1984-88.

I begrundelsen for at tildele Christian Præstholt legatet anføres

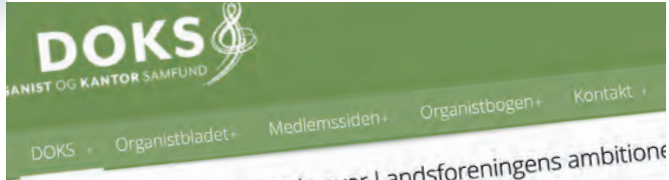
hans store produktion af salmemelodier, orgelværker, korværker og andet kirkemusikalsk materiale. På komiteens vegne sagde Lars Somod bl. a. følgende i sin tale ved overrækkelsen:

"Det er et ønske, at vi med denne pris til Christian Præstholt kan rette lyset mod orglet igen, for som Christian viser så nuanceret og kærligt i sin orgelmusik, så kan ingen andre musikinstrumenter gøre orglet rangen stridig, når det drejer sig om bred variation i udtryk, stil og referencer til andre musikinstrumenter og stilarter."

Jægersborg Orgeldage 2019

Lørdag den 28. september kl. 10-14 indledes Jægersborg Orgeldage 2019 med præsentation af bogen "Om levende blev hvert træ i skov – et portræt af Jægersborg Kirkes orgel" af Mads Damlund, minikoncerter med solister fra festivalen og debat. Dagen arrangeres i samarbejde med Det Danske Orgelselskab.

Debat om forhandlingsretten

DOKS og de øvrige kirkefunktionærgrupper har påpeget det problematiske i Landsforeningen af Menighedsråds ambitioner om at blive forhandlingsberettiget arbejdsgiverorganisation.

DOKS har argumenteret imod, dels i bestyrelsens mundtlige beretning på generalforsamlingen den 7. maj, dels i et debatindlæg på kirke.dk og i fællesskab med de øvrige kirkefunktionærer i en fælleserklæring efter stormødet den 27. juni. For DOKS handler det om den fundamentale magtfordeling i folkekirkens struktur og forholdet mellem stat og kirke.

Læs referat fra DOKS' generalforsamling og debatindlægget fra kirke.dk på DOKS' hjemmeside, og følg debatten i den kommende tid.

Ny kirkeminister

Efter knap to et halvt år som kirkeminister forlod Mette Bock torsdag den 27. juni posten og overlod den til sin efterfølger Joy Mogensen, som kommer fra jobbet som Roskildes borgmester. Ligesom Mette Bock bliver også Joy Mogensen både kirkeminister og kulturminister. Joy Mogensen betonede ved sin tiltræden, at religion har fået en mere fremtrædende plads i den offentlige debat.

Masterclass i Pigeakorledelse

Fredag den 25. oktober kl. 16 - 19 og lørdag den 26. oktober 2019 kl. 10 - 15 afholder Børnekorakademiet masterclass i pigeakorledelse med Lotte Smith-Petersen i Enghave Kirke.

Skriv til tilmelding@bornekorakademiet.dk senest den 2. oktober 2019.

Man kan læse mere om begge masterclasses her:

<http://bornekorakademiet.dk/aktiviteter/masterclasses/>

Fællesmøde for kirkefunktionærgrupperne

Tilfældighederne ville, at det planlagte fællesmøde den 27. juni faldt sammen med dagen, hvor landet blev præsenteret for sin nye regering og til de flestes overraskelse udnævnelsen af Joy Mogensen til kultur- og kirkeminister. Formænd og repræsentanter var mødt talstærkt op for at drøfte den aktuelle politiske situation, valget og en evt. betydning for folkekirkens struktur og fremtid. Mødet mundede ud i en fælleserklæring, hvor de ni organisationer påpeger at de ønsker at blive hørt og inddraget i de kommende drøftelser og at de ønsker at arbejdsgiverens forhandlingsret fortsat skal ligge i staten og Kirkeministeriet.

De ni organisationer repræsenterer ca. 8.500 ansatte i folkekirken, heraf ca. 1.700 kirkemusikere

KOMPONISTKONKURRENCE: SKRIV ORGELMUSIK TIL GUDSTJENESTER I BØRNEHØJDE

Orgelklubben har i samarbejde med **Kirke.dk** udskrevet en komponistkonkurrence, der skal vise, at man på kirkeorglet kan forene en høj kunstnerisk kvalitet med et folkeligt og familievenligt udtryk.

Tre vinderkompositioner belønnes med et abonnement på fagmediet Kirke.dk, mens de bedste værker publiceres i en samling på Forlaget Mixtur. For at deltage i konkurrencen skal man skrive et eller flere orgelværker af maksimalt ét minuts varighed til brug ved for eksempel spaghettigudstjenester inden for to kategorier: 1) Orgelværker af sværhedsgrad til uddannede organister og 2) Orgelværker af sværhedsgrad til børn og unge, der spiller orgel. Man kan både lade sig inspirere af kirkeårets temaer eller af friere emner. Vælger man at skrive efter friere emner, skal man give værket en titel/overskrift og gerne en kort forklaring.

Kompositionerne sendes som både node og lydfil til www.orgelklubben.dk senest den 1. september kl. 12.00.

Den 14. november er der presserelease og offentlig release, hvor udgivelsen kan købes, og hvor der vil blive spillet værker fra udgivelsen.

Yderligere oplysninger kan fås hos Katrine Immerkjær Kristiansen, tlf. +45 21 20 33 20

At gå rundt om Bentzon

Af Toke Lund Christiansen,
Fløjtenist og forfatter
Foto: Christine Christiansen

Hvem var Niels Viggo Bentzon? En mærkelig mand, der lavede happening og fluxus-sagtige forestillinger, satte tre toner sammen til et DSB-signal, men hvad så mere? På 100-årsdagen, den 24. august 2019, kommer min biografi: BENTZON, komponist, pianist og provokator. På opfordring af Organistbladet fremsender jeg dette lille forskræp til bogen, der er på i alt 330 sider og udkommer på Aarhus Universitetsforlag.

Det har for mig været en lang vandring! Faktisk var det allerede i 1979, at Niels Viggo Bentzon og jeg arbejdede hen imod, at jeg skulle skrive en biografi om ham. Startskuddet lød så for snart 40 år siden, på komponistens 60-årsdag, med en kronik i Politiken. Jeg var dengang 31, men projekt-bog strandede med en grim skurrende lyd og mest nok på grund af min "ungdom og uforstand". Det føltes dengang bittert, og i mange år gik livet sin gang, uden at vi havde nævneværdig kontakt. Mange år senere, i 2015, besluttede jeg, at nu skulle det være! I kælderen, i en gammel støvsugerkasse lå mine optegnelser fra dengang, og dertil partiturer, avisudklip, interviews med mesteren selv og, ikke mindst, Bentzons håndskrevne *Mine Værker*, som han selv havde givet mig i kopi.

Jeg havde op imod 2015 fået opfordringer fra flere sider og ikke mindst fra pianisten John Damgaard, der i sin ungdom var tæt på Bentzon, og endda i 1964 havde vendt blad for ham ved den legendariske uropførelse af Det Tempererede Klaver bind ét. Alene denne pianistiske kraftpræstation fra Bentzons side burde være grund nok til at skrive en bog om ham! Uropførelsen fandt sted i Odd Fellow Palæets store sal. Hele koncerten er heldigvis forevigtet og foreligger på cd. For dette er måske det vigtigste for at

forstå NVB og hans kunst: Klaveret var hans udgangspunkt, det var her og i hans konservatorietid, det hele begyndte, der, hvor "poterne" (i *Schumanns symfoniske etuder*) begyndte at gå deres egne veje".

Bentzon skrev i sin ungdom sine partiturer rent med blæk, senere gik han over til blyant og altid uden viskelæder! Intet blev rettet, for alt var "frosne improvisationer". Skulle han skrive for den samme besætning en time eller to senere, ville det formodentlig blive helt anderledes. At Bentzons kunst virkelig var "frosne improvisationer" har vi et levende bevis på. En koncert, der blev afholdt i Roskilde Katedralskole indeholdt en improviseret suite efter fransk barokmønster, men holdt i den Bentzonske helt personlige, karske tone. Suiten er formfuldendt, ja, perfekt i sin neoklassiske form, og det i en sådan grad, at John Damgaard tog initiativ til, at den blev overført til noder, og den improviserede suite er udkommet på Edition Wilhelm Hansen under titlen *Roskilde Suite*. Af gode grunde uden opusnummer.

Niels Viggo Bentzon var oldebarn af guldalderlegenden J. P. E. Hartmann og dermed også beslægtet med en bred kreds af musik- og kulturpersonligheder, der bl.a. tæller fætteren Jørgen Bentzon, Otto Mortensen og Emil Hartmann. At også filminstruktøren Lars von Trier hører til dette vidt forgrenede stamtræ, er først på det seneste blevet fastslået. Bentzons mor, Karen Bentzon, født Hartmann, var uddannet koncertpianist, og hans far, Viggo Bentzon, indtog et juridisk professorat ved Københavns Universitet. I det år, 1919, hvor Niels Viggo blev født, var faderen tilmed universitetsrektor. Der var med andre ord store forventninger i luften, forventninger som Niels Viggo mærkede, men også reagerede imod. Der

er en god portion trods i hans kunst. Han ville selv! og havde, med egne ord "forbandet svært ved at tilegne sig lærdom på normal vis".

Allerede i krigens sidste år lagde man mærke til Bentzons usædvanlige evner. Herman D. Koppel lod sig imponere af Bentzons *Toccata* og ikke mindre af hans måde at fremføre den på. Snart flød værkerne fra den unge himmelstormer, og Wilhelm Hansens forlag og koncertagentur bakkede ham op, ja, gjorde ham til en stjerne her som i udlandet. I begyndelsen komponerede Bentzon med klaveret som udgangspunkt, men snart vidiede han territoriet til kammermusik, klaverkoncerter og påbegyndte den række af symfonier, der endte med at udgøre ikke mindre end 24.

Niels Viggo Bentzon havde sine "gyldne år" i slutningen af fyrrerne op gennem halvtredserne til begyndelsen af tresserne, hvor to nye tendenser i musikverdenen reducerede den bentzonske kunst til noget "tilbageskuende". I Darmstadt havde modernismen holdt sit indtog, og snart havde Boulez, Stockhausen, Berio og "hele banden", som NVB kunne sige det, indtaget det internationale musikliv. Ikke længe efter kom det nordiske modsvar, en særlig tone, et "nordisk lys", hvor kompositioner af Nørgård, Nørholm, Gudmundsen-Holmgreen og Nordheim fik generationen før dem til at virke antikverede. Man kan undre sig over, at Bentzon, i en slags kunstnerisk eksil, ikke opgav kampen og som flere andre jævnaldrende koncentrerede sig om at undervise, men dette blev ikke tilfældet. Bentzon fandt sine allierede blandt musikerne!

Mange af Bentzons værker blev til på bestilling. Livet igennem dannede han part-

Niels Viggo Bentzon ved klaveret.

Foto: Erling Mandelmann

Niels Viggo Bentzon

nerskaber med andre instrumentalister, i første række pianisterne Bengt Johnsson, Herman D. Koppel og Georg Vásárhelyi, senere med cellisterne Erling Bløndal Bengtsson og Gert von Bülow, violinisten Ole Bøhn, klarinettisten John Kruse, saxofonisten Per Egholm og mange andre – herunder også nærværende fløjtenist, som i årene 1972-79 ved forskellige lejligheder optrådte med NVB og uropførte en række af hans værker.

Også blandt de danske organister blev der dannet både venskaber og partnerskaber. Det var især den jævnaldrende Charley Olsen der, helt fra ungdomstiden, interesserede sig for Bentzons musik. Nu var NVB selv uddannet organist

ved Musikkonservatoriet i København, og selv om han aldrig anvendte denne uddannelse til et organistembede, så vidste han god besked med orglets utallige udtryksmuligheder. Bentzon havde i sin orkestrale farvelægning lagt sig op af den tyske linje (Hindemith), og i hans orkesterværker oplever man en stærk, farverig kolorit. Han kunne, som Carl Nielsen udtrykte det, ”krybe ind i instrumenterne”. Men også orgelværkerne er farverige. Måske man ligefrem kan betragte Bentzons tidlige orgelværker som en slags ”studier” i orkestrering? Mesterorganisterne Grethe Krogh, Niels Henrik Nielsen, Charley Olsen og Flemming Dreisig fik hver deres stykke tilegnet i, hvad der tilsammen udgjorde et fireflojet orgel-

kompendium, *Organizzazione Popolare*, men dette, og mange andre orgelværker bliver grundigt behandlet i BENTZON, *komponist, pianist og provokatør*. Og her kan man læse meget mere om komponisten, hans kunst og hans kampe med en skrøbelig psyke. Og forresten, det sidste ord i min titel, *provokatøren*? Også denne del af Bentzons samlede udtryk fik organisterne ind på huden, og det i en sådan grad at den gode Finn Reiff overlod opførelsen af det grafisk noterede orgelværk *Mykologisk Suite* (med spiselige og uspiselige svampe) til Bentzon selv.

HELLERUPLUND ORGELFESTIVAL 2019

Søn. d. 8. sept.

kl. 16

Fransk Orgelsymfoni - Daniel Bruun

Musik af: Bach, Vierne, Murashkin og Widor

Søn. d. 22. sept.

kl. 16

Lamento - Benjamin Righetti

Musik af: Franck, Purcell, Rachmaninov, Righetti, Mozart og Bach

Søn. d. 6. okt.

kl. 19.30

Stumfilm: **“Sunrise” (1927)**
med orgelimpromvisation - Thomas Ospital

Sunrise er en psykologisk thriller af den tyske filminstruktør F.W. Murnau, som modtog en Oscar for “unique and artistic picture”.

Søn. d. 20. okt.

kl. 16

Exquisite Pieces - Johannes Unger

Musik af: Balbastre, Baker, Ibert, Franck, Kummer og Vierne

Søn. d. 3. nov.

kl. 16

Dansk førsteopførelse
Alfred Desenclos: “Requiem” (1963)
- Hymnia og Daniel Bruun

Musik af: Alain, Messiaen, Duruflé, Poulenc og Desenclos

Helleruplund Orgelfestival 2019 er støttet af:
Augustinus Fonden · DOKS · Oticon Fonden
Aage og Johanne Louis-Hansens Fond
Helleruplund Menighedsråd

8. september
22. september
6. oktober
20. oktober
3. november

**5 orgelkoncerter i
Helleruplund Kirke**

Bernstorffsvej 73 · 2900 Hellerup
Gratis adgang til alle koncerter

Orgelkoraler og fantasier til kirkeåret

Lars Kristian Hansen: Orgelkoraler og fantasier til kirkeåret. Bind 6. Anvendelige satser til store og små orgler.

Sjette hæfte i Odense-organisten og komponisten Lars Kristian Hansens serie med orgelkoraler omfatter stykker skrevet i en ganske lang periode mellem 1993 og 2019. Alle 13 satser kan spilles på et manual med pedal, selvom en del vil have gavn af to manualer. En del kan også realiseres uden pedal eller på klaver. Som titlen antyder, er der en stor bredde i satstyperne, fra en "Orgelbüchlein"-agtig koral til noget ret frit fabulerende i den let "rytmiske" genre. Lars Kristian Hansens stil er normalt præget af ganske megen kromatik, og der spares ikke på de løse fortegn, men en enkelt sats anvender udelukkende de hvide tangenter ("Dagen viger og går bort", der finurligt kombineres med "Scarborough Fair").

15 præludier over lovsange for orgel

Flemming Chr. Hansen, Lasse Toft Eriksen, Mads Høck: 15 præludier over lovsange for orgel.

Forlaget Mixtur. Vejl. pris: 149,00 kr.

Dette er tredje bind af de tre komponisters fælles nodeudgivelser af mindre orgelstykker med præ- og postludier over salmemelodier. I 2016 udkom samlingen "15 præludier over morgensalmer" (FMX 01-015) og i 2018 udkom "15 postludier over aftensalmer" (FMX 01-022). Da Forlaget Mixtur i år kan fejre 10-års jubilæum, markeres dette med en ny samling med nogle af salmebogens festligste salmer.

Komponisterne har fulgt de samme principper som lå til grund for de to foregående hæfter: en fri tilgang til de enkelte melodier og dyrkelse af andre musikalske aspekter end ved en typisk orgelkoral. Derfor kalder de bevidst satserne for præludier i stedet for orgelkoraler. Man har også haft for øje, at stykkerne ikke skal være alt for svære at gå til, og at de skal kunne realiseres på mindre instrumenter.

Det er en meget afvekslende samling: Ud over de tre komponisters forskellige personalstil er der stor variation i satstyperne. Foruden de forventelige flotte stykker er der også et par tyste og eftertænksomme lovsangs-bearbejdelser.

200 salmeforspil

Asger Troelsen: 200 salmeforspil.

I 2017 udgav Asger Troelsen en samling på 100 salmeforspil komponeret gennem mange års virke ved Ravnsbjergkirken i Viby J (omtalt i aprilnummeret). Den nye samling består af 200 forspil komponeret inden for de sidste få år. De følger samme principper, som komponisten tidligere har fremsat: "Et forspil skal være kort og præcist, således at der ikke hersker tvivl om melodi, tempo, takt- og toneart. Forspille- ne skal ikke være vanskeligere, end at de giver sig selv og er hurtigt lært – og samtidig stemningsdannende for den efterfølgende salme." Det fine niveau fra forgængerens fastholdes.

Indholdsfortegnelsen henviser til begge bindene, så de to hæfter kan anvendes sammen.

Kirke.dk

For mennesker, der arbejder med kirkeliv

Komponistkonkurrence

**Skriv orgelmusik til gudstjenester i børnehøjde
– vinderværkerne udgives på Forlaget Mixtur**

Hjælp med at skabe et orgelrepertoire, der egner sig til børnegudstjenesten. Deltag i Orgelklubben og Kirke.dk's komponistkonkurrence og vis, at man på kirkeorglet kan forene en høj kunstnerisk kvalitet med et folkeligt og familievenligt udtryk.

Tre vindere belønnes med et abonnement på fagmediet Kirke.dk, og de bedste værker udgives på Forlaget Mixtur.

Jury: professor Bine Katrine Bryndorf, domorganist Kristian Krogsøe, organist Philip Schmidt-Madsen, biskop Peter Skov-Jakobsen samt organist og stifter af Orgelklubben Katrine Immerkjær Kristiansen.

Sidste frist for deltagelse: 1. september 2019

Læs mere og tilmeld dig på

www.kirke.dk/komponist

Vi starter på konservatoriet til efteråret

2 nyoptagne studerende på kirkemusik fortæller om deres vej til orglet og deres forventninger til studiet

En bred uddannelse

Kristina Avakian begynder på Det Kongelige Danske Musikkonservatorium

Kristina Avakian er født i Roskilde i 1996 af forældre af armensk afstamning, og voksede op i et både kirkeligt og musikalsk aktivt miljø. Hendes mor er pianist, og både hun og Kristinas søster har sunget i koret ved Roskilde Domkirke. Det har Kristina også selv gjort.

”Jeg har altid gået i kirke, og jeg fik klaverundervisning fra en tidlig alder. Samtidig med at jeg gik på gymnasiet i Roskilde Katedralskole tog jeg MGK i klaver i hovedstaden. Mine forældre overvejede aldrig at jeg skulle spille orgel, men da jeg begyndte at interessere mig for det, bakkede de mig op og syntes det var en god beslutning. Organisthvervet er en meget god mulighed for at forene mine interesser for musikken og kirken, som jeg holder meget af. Det er fantastisk at ledsage salmer og spille sammen med menigheden, så det ikke bare er mig der sidder og spiller.”

Efter studentereksamen begyndte hun i 2016 på Sjællands Kirkemusikskole med Jens Ramsing som lærer. Der er god brug for organistvikarer, så Kristina kom hurtigt i gang med at spille til gudstjenester rundt omkring, og i september 2018 blev hun ansat i Gørslev og Vollerslev Kirker. I januar 2019 gik hun til optagelsesprøve på DKDM, og begynder studierne til efteråret.

”Jeg har kun studeret orgel i tre år og glæder mig til at lære noget mere. Jeg glæder mig

til studiemiljøet, til de forskellige masterclasses, og til at høre forskellige meninger og holdninger til, hvordan man kan forme musikken. Det er en bred uddannelse, hvor der ligger mange muligheder åbne. Lige nu går mine ønsker i den solistiske retning, og jeg håber på at få en større stilling, gerne med korledelse.”

”Romantisk fransk musik er jeg helt vild med, og jeg vil gå i gang med det hen over sommeren, hvor jeg har lidt fri. Der er så mange forskellige fortolkningsmuligheder i den musik. Noget af det spændende ved ny musik er, at man kommer frisk til det, men traditionel musik kan også spilles på mange forskellige måder.”

”Korarbejde interesserer mig meget, både børne- og voksenkorledelse. Jeg har selv sunget i kor og vil gerne lære mere om det. Det er fantastisk at kunne bruge andre mennesker til at forme musik i stedet for at sidde alene med det. Nu har jeg 5 år til at finde ud af, hvad der mest er min ting.”

Som organist er man på!

Frederik L. P. Augsborg begynder på Syddansk Musikkonservatorium

Frederik L. P. Augsborg er oprindeligt pianist. Han er født 1990 og opvokset på Vestsjælland, hvor han som 9-årig begyndte at gå til klaverundervisning. I gymnasietiden blev han introduceret til orglet ved på Ods herred Musikskole, hvor han fik undervisning hos Jytte Lundbak, men da han i 2012

begyndte på konservatoriet i Esbjerg var det med klaver som hovedfag. Under studierne begyndte han at vikariere som organist i Skads Kirke. Han beskriver det som learning by doing, hvor han efterhånden satte sig ind i pedalspillet. På sidste halvdel af kandidatstudiet tog han orgel som valgfag. Han blev færdig som pianist i juni 2018. Efter privattimer hos Mikkel Andreassen bestod han optagelsesprøven til den kirkemusikalske uddannelse i december 2018 og begynder bachelorstudiet til efteråret. Samtidig tiltræder han også stillingen som organistassistent i Vor Frelsers Kirke, Esbjerg.

”At jeg vælger orgel og ikke klaver handler til en vis grad om, at det jobmæssigt er nemmere at overleve som organist, men det er absolut ikke det afgørende. Det er nogle grundlæggende ting i orglet, både hvordan det virker og i gudstjenesten, som jeg synes er spændende. Hele den side, at man kan spille stor musik i en sammenhæng hvor folk mødes.”

”Min pianistiske approach har altid været tæt kontakt med klaveret, hvilket har været en stor fordel på orglet. Tilvænningen er sket naturligt, man kan overføre rigtig meget fra klaveret, f. eks. hvad angår frasering. Omvendt giver orglet en god kvalitet til klaverspillet. Man bliver bedre til legatospil.”

”Barokmusik, specielt Bach, er fantastisk, den har så mange aspekter. Det er ligesom wienerklassikken på klaveret: Det er der hvor man bliver målt og vejret, både teknisk og musikalsk. Også fransk musik og ny dansk musik har jeg spillet en del.”

”På sigt kunne jeg godt tænke mig selv at skrive musik. Jeg har været heldig at have mødt mennesker som arbejder med det at være organist og har set, hvilke musikalske projekter man kan lave, og det inspirerer mig virkelig meget. Nu ved jeg, at man kan lave korsatser, skrive forspil og ledsagesatser, og jeg kunne rigtig godt tænke mig at skabe selv.”

ODENSE INTERNATIONALE ORGELFESTIVAL

TORS DAG D. 24. OKT KL. 19.30, ODENSE KONCERTHUS

Åbningskoncert med Odense Symfoniorkester og organist Olivier Latry, Frankrig

FREDAG D. 25. OKT KL. 15.00 - 18.00, ODENSE KONCERTHUS

Orgelklubben med Katrine Immerkjær Kristiansen, Danmark

FREDAG D. 25. OKT KL. 19.30, SCT. HANS KIRKE

Rytmisk orgelkoncert med organist Mads Granum og percussionist Martin Klausen, Danmark

LØRDAG D. 26. OKT KL. 10.30, FREDENS KIRKE

Cirkus og orgel – Familiekoncert med organist Hugo Bakker og fire cirkusartister, Holland

LØRDAG D. 26. OKT KL. 15.00, VOR FRUE KIRKE

Koncert med organist Angelo Castaldo, Italien

SØNDAG D. 27. OKT KL. 16.00, MUNKEBJERG KIRKE

Koncert med organist Guy Poupart, Luxembourg

MANDAG D. 28. OKT KL. 19.30, THOMAS KINGOS KIRKE

Koncert med organist Gerben Mourik, Holland

TIRSDAG D. 29. OKT KL. 10 - 13, ODENSE KONCERTHUS

Masterclass med organist Daniel Zaretsky, Rusland

TIRSDAG D. 29. OKT KL. 14.30 - 17.30, SCT. HANS KIRKE

Masterclass med organist Daniel Zaretsky, Rusland

TIRSDAG D. 29. OKT KL. 19.30, ODENSE DOMKIRKE

Koncert med organist Gunnar Idenstam, Sverige

ONSDAG D. 30. OKT KL. 15.00, KIRKESALEN PÅ ODENSE UNIVERSITETSHOSPITAL

Koncert med mezzosopran Emma Oemann, cellist Mette Spang-Hanssen, trompetist Henrik Hou, basunist Robert Holmsted, organist Torben Krebs og organist Tina Christiansen, Danmark

ONSDAG D. 30. OKT KL. 19.30, ANSGARS KIRKE

Koncert med organist Daniel Zaretsky, Rusland

TORS DAG D. 31. OKT KL. 19.30, ODENSE KONCERTHUS

Finalekoncert med Odense Symfoniorkester, Filharmonisk Kor og organist Tromas Trotter, England

facebook.com/OdenseInternationaleOrgelfestival

*Festivalen er støttet af Frobeniusfonden, Augustinus Fonden,
Toyota-Fonden og Odense Kommunes Musikpulje*

Inden for armlængde

Armslængdeprincippet handler om at lægge afstand til noget. I DOKS hylder vi det omvendte armlængdeprincip når det gælder forholdet mellem bestyrelsen og medlemmerne, her skal afstanden gerne være kort. Det er da også min klare opfattelse, at der fra sekretariatet, bestyrelsen og TR-korpset er en god kontakt til medlemmerne og dermed viden om, hvordan det generelt står til landet rundt.

Ved seneste generalforsamling blev bestyrelsens hovedopgave præciseret, så der i vedtægterne nu står: "Bestyrelsen ... varetager medlemmernes interesser gennem sit politiske arbejde og ved at indgå i forhandlinger". For at kunne udføre dette hverv optimalt er det vigtigt, at der er kort afstand fra bestyrelsens bord til medlemmernes hverdag. Denne nærkontakt til den praktiske virkelighed sikres ved, at bestyrelsens medlemmer skal være erhvervsaktive inden for DOKS' forhandlingsområde.

En styrke ved den siddende bestyrelses sammensætning er, at en skønsom blanding af alder, køn, overenskomstansatte, tjenestemænd og forskelligt geografisk

tilhørsforhold er repræsenteret; hertil kommer, at nogle af bestyrelsesmedlemmerne tillige har erfaring som tillidsrepræsentanter. Når bestyrelsen og sekretariatsleder er samlet, er der således megen erfaring og viden samlet i mødelokalet - MEN vi ved naturligvis ikke alt. Det er derfor af stor værdi, når medlemmerne orienterer os om, hvad der sker lokalt og regionalt, og hvilke udfordringer der bakses med i hverdagen. Hvad medlemmerne tænker og mener, ved vi kun, hvis I fortæller os om det - og her kommer armlængdeprincippet ind. Husk at foranden eller et bestyrelsesmedlem ikke er længere væk end telefonen eller tastaturet på pc'en. Som formand er det skønt at høre jeres historier. Det kan være én der ringer, og lige vil fortælle om nogle tildelte fondsmidler der gør et projekt flyveklart. Eller det kan være én, der vil orientere om en kompliceret samarbejdsrelation med sit menighedsråd, eller en tredje der kommer med en opsang om et område vedkommende synes DOKS kunne engagere sig i. Disse samtaler fører ikke nødvendigvis til noget konkret, men gør formanden klogere og mere oplyst.

I forbindelse med at PFA og DOKS indbyder til fem medlemsarrangementer rundt i landet, er der i den nærmeste tid mulighed for at møde en repræsentant fra bestyrelsen eller sekretariatet. Det er et nyt initiativ fra PFA til faggrupper i folkekirken, og der er lagt op til en udbytterig aften, hvor man mellem andre gode programpunkter har mulighed for at få sin fagforening i tale. Her kan du uformelt møde en repræsentant fra bestyrelsen eller sekretariatet, og inden for armlængde fortælle hvad du har på hjerte, skælde ud eller sige noget om det du kunne ønske var anderledes eller det du gerne vil have mere af. Denne viden fra alle grene af medlemsskaren er nødvendig, hvis bestyrelsen skal kunne agere politisk og indgå i aftaler, der kommer flest muligt til gavn.

Så hermed en opfordring om at tage imod invitationen "Sæt fokus på din sundhed". Det er et fantastisk godt tilbud til DOKS' medlemmer, og en mulighed for at gøre bestyrelsen klogere.

Børnekorledelse for viderekomne

Optagelsesprøve til Efteruddannelsen i København

Børnekorakademiets 2-årige efteruddannelse har optagelsesprøve den 15. november 2019 med studiestart i januar 2020. Uddannelsen henvender sig til børnekorledere med erfaring i ledelse af børne- og ungdomskor og er tilrettelagt med undervisning over fire semestre (spire-, børne-, junior- og pigekor). Desuden arrangeres masterclasses med praktikker i de forskellige aldersgrupper.

Optagelsesprøve:

Fredag den 15. november 2019 kl. 10 - 15

Sted:

Store Kannikestræde 8, 1169 København K

Info og tilmelding:

Skriv til tilmelding@bornekorakademiet.dk senest den 22. oktober 2019

Undervisningsdatoer i foråret 2020 / tid og sted:

Fredage 31/1/20, 28/2/20, 27/3/20, 24/4/20, 29/5/20 og 19/6/20 kl. 10 - 15 i St. Kannikestræde 8, 1169 København K

Fredag 6/3/20 kl. 13 - 19 og lørdag 7/3/20 kl. 10 - 15 - masterclass i København

Deltagerpris: Kr. 6.000 pr. semester.

Påregn desuden materialeudgifter på ca. kr. 1.550 for Pia Boysen og Margrete Enevolds bøger "Børnekor med poesi og bevægelse 1 - 5".

Børnekorakademiet er støttet af Augustinus Fonden

www.bornekorakademiet.dk

KURSER**August 2019 - marts 2020**

Udvikling af særlige gudstjenester - tilrettelæggelse og udførelse. Fagpakke med 3 moduler. Vestervig Kirkemusikskole på Diakonhøjskolen i Aarhus
www.kirkemusikskole.dk

2. september og følgende 5 mandage

Klaver i kirken - "rytmisk klaver" v/ Mads Granum. Sjællands Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

6. og 20. september samt 4. oktober

Arrangement og salmespil i rytmiske stilarter på orgel v/ Bjørn Elkjer. Løgumkloster Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

6. og 20. september samt 4. oktober

Lyt/læs og arranger - "Fra YouTube til orgel - praktisk satsarbejde" v/Lise Dynnesen og Thomas Solak. Sjællands Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

13. september

Højmessens Fremtid - Kursusdag for alle gudstjenestemedarbejdere v/lektor Jørgen Kjærgaard og rektor Tine Fenger Thomsen. Vestervig Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

24. september

Op og ned på salmens tonestige
Foredrag om den danske salmesang i det 20. årh. - v/Lars R. Nørremark. Vestervig Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

28. september

Thomissøns Psalmebog 450 år. Seminar i samarbejde med DSL, Roskilde Domkirke og Folkeuniversitetet i Roskilde
www.kirkemusikskole.dk

7. oktober

Om at spille til salmesang - 1700-tallets salmer v/Søren Gleeup Hansen. i Sct. Markus Kirke, Kbh.
www.kirkemusikskole.dk

7. oktober

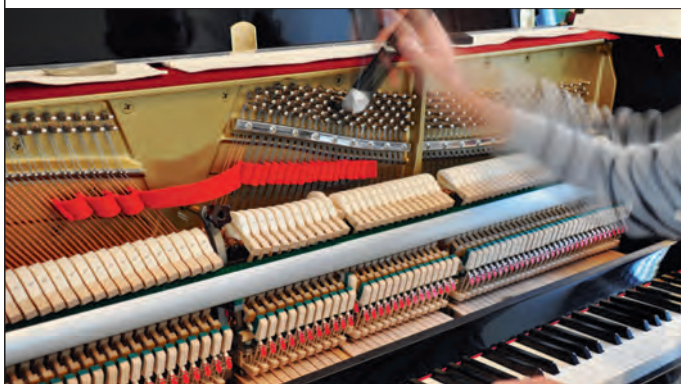
Foredrag v/Hans Chr. Hein: "Herold, Melchior og Schiøtz". Løgumkloster Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

25. - 26. oktober

Masterclass i pigeorledelse v/ Lotte Smith-Petersen i Enghave Kirke.
tilmelding@bornekorakademiet.dk

18. november

Foredrag v/Hans Chr. Hein: "Fra Carol til Juleoratorium". Løgumkloster Kirkemusikskole.
www.kirkemusikskole.dk

PIANOKOMPAGNIET

Pianokompagniet er et team af erfarne klaverstemmere og instrumentmagere.

På vores værksted findes altid et udvalg af brugte istandsatte klaverer og flygler af anerkendte fabrikater, blandt andet nyere brugte japansk producerede Yamaha klaverer og flygler.

**SCHIMMEL
PIANOS**

Pianokompagniet forhandler Schimmels klaverer og flygler. Schimmel er grundlagt i 1885 og produceres i Braunschweig, Tyskland.

Pianokompagniet · Åbyvej 79 · 8230 Åbyhøj · tlf. 7023 8088 · aar@pianokompagniet.dk

www.pianokompagniet.dk

DOKS-ARRANGEMENTER

30. august
27. september
21.-22. november

Bestyrelsesmøder i DOKS

FESTIVALER

KØBENHAVN

6. juli - 31. august

KØBENHAVNS DOMKIRKE
Sommerkoncerter hver lørdag kl. 12-13
<https://domkirken.dk/orgelmatine>

3. juli - 28. august

HOLMENS KIRKE
Holmens Kirkes 400 års jubilæums-
festival. Orgelkoncert hver onsdag kl. 12
www.holmenskirke.dk

28. juni - 13. september

HELLIGAANDSKIRKEN
Helligaandskirkens internationale
orgelfestival. Fredage kl. 16.30
www.helligaandskirken.dk

23. juli - 10. september

VOR FRELSERS KIRKE
Sommerkoncerter tirsdage kl. 20

Oktober 2019 - juni 2020

GRUNDTVIGS KIRKE
1. torsdag i måneden orgelmesterkoncerter
i Grundtvigs Kirke
www.grundtvigskirke.dk

4. - 25. september

SCT. MATTHÆUS KIRKE
Koncerter "Orgel grand prix vol.2" onsdage kl.19:30

29. juli - 26. august

JESUSKIRKEN
Mandage kl. 20. Fransk romantik på
Cavaillé-Coll-orglet.
www.jesuskirken.dk

8. september - 3. november

HELLERUPLUND KIRKE
Helleruplund orgelfestival 2019

HILLERØD

16. juni - 1. september

FREDERIKSBORG SLOTSKIRKE
Sommerkoncerter søndage kl. 17,
klokkespil fra kl. 16:30.
Hver torsdag kl. 13:30
Compenius-koncert, klokkespil kl. 14:30-15

KØGE

3. juli - 4. september

KØGE KIRKE
Orgelfestival i august alle onsdage kl. 14.00.
<http://koegekirke.dk/kalender/koncerter>

HELSINGØR

17. juli - 14. august

SCT. MARIÆ KIRKE
Festivalkoncerter på onsdage kl. 20.00
www.sctmarie.dk

JÆGERSBORG

28. september - 2. november

JÆGERSBORG KIRKE
Jægersborg Orgeldage 2019

MARIBO

23. juni - 27. august

MARIBO DOMKIRKE
Sommerkoncerter
www.maribodomkirke.dk/aktiviteter/musik-i-domkirken/

NÆSTVED

4. - 25. juli

SANKT PEDERS KIRKE
Sommerorgelkoncerter på
Svaleredeorglet kl. 16.45 - 17.30

SORØ

3. juli - 25. august

SORØ KLOSTERKIRKE
Sorø Internationale Musikfestival
- Klassisk i Sorø.
Hver onsdag i juli og august
- Finalekoncert søndag 25. august.
www.soroemusik.dk

RØNNE

2. juli - 6. september

SCT. NICOLAI KIRKE
Sommerkoncerter på tirsdage i juli,
fredage i august-september.
<https://sogn.dk/roenne/>

ODENSE

24. - 31. oktober

Odense internationale orgelfestival

RANDERS

18. juni - 27. august

SCT. MORTENS KIRKE
Sommerkoncerter 2019 hver anden tirsdag
kl. 19.30. Forudgående klokkespilskoncert
kl. 19-19.25
www.sct-morten.dk

AALBORG

13. juli - 14. august

BUDOLFI KIRKE/AALBORG DOMKIRKE
Hver onsdag kl. 19.30 orgelkoncert.
Hver torsdag kl. 16.00 klokkespilskoncert.
Hver lørdag kl. 12.15 orgelmatine.
www.aalborgdomkirke.dk

HADERSLEV

14. juni 2019 - 15. maj 2020

HADERSLEV DOMKIRKE
Fredage kl. 16.30. Siseby-orglet 200 år,
12 jubilæumskoncerter.
www.haderslevdomkirke.dk

RINGKØBING

2. juli - 20. august

RINGKØBING KIRKE
Sommerkoncerter med fokus på kirkens
nye rekonstruerede barokorgel
www.ringkobingkirke.dk

SPIL DANSK UGEN

28. oktober - 3. november

SPIL DANSK UGEN - www.spildansk.dk

Organistbladet bringer oplysninger om koncertrækker, festivals og andre arrangementer. Send gerne oplysninger om din arrangementsrække til organistbladet@doks.dk

DOKS'EN UD AF BOKSEN Af Mikael Garnæs

Jeg har altid gjort det jeg syntes var sjovt

Jonas Hunt om at have mange musikalske jern i ilden

Organist, cembalist, komponist, arrangør og kapelmester er nogle af de jobtitler Jonas Hunt Nørgård kan skrive på sit visitkort. Han har siden 2012 været ansat i Islev Kirke i Rødovre, men har sideløbende en lang række musikalske aktiviteter kørende. I Islev har han f. eks. opdyrket et korsarbejde med Rødovre Musikskole. Han har altid lavet mange forskellige ting, fortæller han.

"Som ung begyndte jeg med at spille jazzguitar, men fik så et betalt job som tenor i et kirkekor, og derigennem kom jeg ind på orgelspillet. Efter diplomeksamen fra DKDM i 2006 fortsatte jeg med at tage en bachelor i cembalo og blev cand. musicae i tidlig musik."

Cembalospillet fyldte meget i Jonas' liv i årene efter eksamen. Det bragte ham til operaopførelserne på Valdemars Slot på Tåsinge, hvor han blev musikalsk leder. Men det førte også til et skift i hans interesse over i retning af orkesterdirektionen.

"I begyndelsen medvirkede jeg som cembalist, men opdagede, at jeg viftede mere og mere med hænderne, og efterhånden blev min rolle mere "medspillende kapelmester". Jeg begyndte at studere orkesterdirektion på konservatoriet i Oslo og skiftede spor til fordel for orkesterdirektionen. Nu er jeg kapelmester i operetteforeningen Polyhymnia, der spiller forestillinger på Hofteatret hvert år. Vi har bl. a. lavet "Mikadoen" og "En nat i Venedig". De medvirkende er typisk sidste-års sang- og musikstuderende på konservatoriet."

Jonas' komponistvirksomhed begyndte omkring 2011. "I begyndelsen skrev jeg

musik til gudstjenesterne, fordi det var lettere end at finde udgivet materiale. Det var "organist-brugsmusik", men efterhånden blev det mere ambitiøst. Niels la Cours undervisning i teori har været en god baggrund. Hovedvægten i min produktion ligger på kor, kammer- og vokalmusik. Jeg har komponeret/arrangeret næsten hele den nuværende årgang af "For søndagen" på DR-TV til musikere fra DR-symfoniorkstetret i alle mulige besætninger. Desuden har jeg bl. a. skrevet en Missa Brevis til Chr. 4's Vokalensemble, adventsmotteter til Det Unge Vokalensemble, og lige nu er jeg i gang med at arrangere "Abbey Road" for Rødovre Concert Band, der skal uropføre det i Viften til oktober."

"Mit menighedsråd er glad for at have en organist, der laver så meget uden for kirken, for det vender ofte tilbage til kirken, f. eks. i form af øget tilslutning, forældreengagement, unikke koncert- og gudstjenestemuligheder eller endda sognebåndsløsning. Jeg sørger løbende for at forventningsafstemme menighedsrådet med, at nye initiativer tager tid, og det vil skulle afbalanceres med noget andet. Det gælder også korarbejdet her i Rødovre, som jeg planlægger at udvide med et blandet kor. Jeg har super gode kolleger i kirken, og de viser forståelse for, at når organisten laver operette i 14 dage er han ikke i kirken mere end påkrævet i den periode, men til gengæld er han 110% på bagefter."

"Jeg har altid gjort det jeg syntes var sjovt, og er gået helhjertet ind i det. Bagefter er jeg også gået helhjertet ud af det igen. Jeg har f. eks. solgt mit cembalo, for jeg synes det er synd at der ikke bliver spillet på det. Til gengæld laver jeg nu en masse andre ting."

Islev Kirke

Foto Jacob Windfeldt-Schmidt

Foto Jacob Windfeldt-Schmidt

Foto Thomas Rønn

